

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7Csp/236/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616209690
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr.Ing. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1616209690.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcu: H. X., a.s., V.: XX XXX XXX, so sídlom D. XXX/A, XXX XX H., proti žalovanej: G. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č.XXX, XXX XX F., o zaplatenie sumy 3.011,88 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.888,71 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.474,51 Eur od 08.11.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 25,40 % o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu 28.11.2016 sa právny predchodca žalobcu domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.474,51 Eur ako nezaplatenej istiny úveru, nezaplatených úrokov v sume 1.532,81 Eur, zmluvného úroku vo výške 25,50 % ročne zo sumy 1.474,51 Eur od 09.11.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % zo sumy 1.474,51 Eur od 09.11.2016 do zaplatenia, poplatkov vo výške 4,56 Eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.11.2012 uzatvorili právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník zmluvu o úvere č. 0170527412. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli okrem iného Obchodné podmienky právneho predchodcu žalobcu pre spotrebiteľské úvery a Všeobecné obchodné podmienky právneho predchodcu žalobcu. Žalovaná svojím podpisom na zmluve potvrdila, že sa s týmito dokumentmi oboznámila a súhlasila s ich obsahom. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške podľa zmluvy. Žalovaná sa zaviazala vrátiť právnemu predchodcovi žalobcu istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov. Žalovaná neplnila predmetný úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovanej s plnením úveru, právny predchodca žalobcu úver predčasne zosplatnil. Žalobca je oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalovanej vznikla ďalej povinnosť zaplatiť žalobcovi príslušenstvo pohľadávky a to vrátane poplatkov.

2. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, hoci ju súd na vyjadrenie k žalobe vyzval.

3. V priebehu konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv a povinností, konkrétne pôvodný žalobca spoločnosť C.. uzatvorila zmluvu o postúpení so žalobcom dňa 09.02.2017 a postúpila pohľadávku žalovanej na žalobcu, preto súd uznesením č.k. 7Csp/236/2016-50 zo dňa 15.02.2018 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu.

4. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť ospravedlnil a požiadal o prejednanie a rozhodnutie veci v jeho neprítomnosti. Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila, pričom predvolanie jej bolo doručené dňa 08.10.2019. Krátko pred pojednávaním telefonicky žalovanú ospravedlnila jej dcéra z dôvodu hospitalizácie. O odročenie pojednávania nepožiadala. Preto súd podľa § 180 C.s.p. konal v neprítomnosti sporových strán.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o úvere - dostupná pôžička zo dňa 28.11.2012, obchodnými podmienkami pre úver, všeobecnými obchodnými podmienkami, sadzovníkom poplatkov, upozornením - výzvou zo dňa 31.10.2013, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 18.11.2013, kópiou nedoručenej zásielky, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.02.2017 spolu s prílohou, špecifikáciou dlžnej sumy a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6. Dňa 28.11.2012 právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili zmluvu o úvere na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 mesačných splátkach vo výške 41,- Eur počnúc dňom 17.12.2012 pri úrokovej sadzbe vo výške 25,50 % ročne. Dátum konečnej splatnosti bol v zmluve stanovený na deň 17.12.2018. Splatnosť splátok bola stanovená k 17. dňu v mesiaci. RPMN banky bola vo výške 29,77 %, priemerná hodnota RPMN bola vo výške 28,04 %, celková výška nákladov na úver bola v predmetnej zmluve určená v sume 1.431,55 Eur. Úver bol poskytnutý bez poistenia.

7. Z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 18.11.2013 vyplýva, že právny predchodca žalobcu touto listinou žalovanej oznámil, že ku dňu 18.11.2013 sa stáva úverová pohľadávka z predmetnej zmluvy predčasne splatnou v celom rozsahu s uvedením dlžnej sumy v celkovej výške 1.678,38 Eur. Právny predchodca žalobcu zároveň vyzval žalovanú na úhradu uvedenej sumy v lehote do 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy. Výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 27.11.2013 a považuje sa doručenú (podľa Všeobecných obchodných podmienok časť II. bod 3.4) na tretí deň po odoslaní, t.j. dňa 30.11.2013.

8. Z predloženej špecifikácie dlžnej sumy súd zistil, že žalovaná do dňa predčasného zosplatenia (18.11.2013) uhradila celkovo sumu 275,- Eur, pričom suma 61,48 Eur bola započítaná na poplatky, suma 188,03 Eur na zmluvné úroky a suma 25,49 Eur na istinu. Žalobca teda žalobou požaduje zaplatenie sumy istiny vo výške 1.474,51 Eur (úver vo výške 1.500,- Eur mínus suma 25,49 Eur započítaná na istinu) a vyčíslené neuhradené úroky vo výške 1.532,81 Eur. Suma zmluvných úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti predstavuje sumu 367,03 Eur a suma úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti sumu 4,87 Eur, teda spolu vo výške 371,90 Eur. Od tejto sumy žalobca odrátal úhradu žalovanej vo výške 188,03 Eur. Výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru tak predstavuje sumu 183,87 Eur. Následne suma zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 1.118,73 Eur a suma úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti sumu 230,33 Eur, teda spolu vo výške 1.349,06 Eur. Zrátané úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (183,87 Eur) spolu s úrokmi od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do 08.11.2016 (1.349,06 Eur) predstavujú sumu 1.532,93 Eur. Zo špecifikácie ďalej vyplýva, že žalobca si uplatňuje sumu 4,56 Eur ako poplatky, ktoré predstavujú sumu 3,04 Eur ako poplatok za výzvu na splatenie úveru a sumu 1,52 Eur ako poplatky za splátku v hotovosti. Žalobca ďalej uviedol, že mesačné splátky úveru vo výške 41,- Eur pozostávali zo splátky istiny a úroku.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

11. Podľa § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako

rok sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

12. Podľa § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 3 citovaného zákona, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 52 ods. 4 citovaného zákona, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

18. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

21. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Súd posúdil predmetnú zmluvu, uzatvorenú medzi žalobcom a žalovanou, podľa jej obsahu a dospel k záveru, že ide o zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka. Zároveň však ide aj o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetná zmluva spĺňa tiež náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa vyššie uvedených ustanovení § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná vystupovala v predmetných zmluvných vzťahoch ako fyzická osoba - nepodnikateľ, pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, čerpaním úveru uspokojovala svoje osobné potreby. Právny predchodca žalobcu je bankou, vystupoval nepochybne v zmluvnom vzťahu so žalovanou ako podnikateľ poskytujúci klientom spotrebiteľské úvery v rámci

predmetu svojej podnikateľskej činnosti - dodávateľ. Spotrebiteľský charakter predmetnej zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola žalobcom pripravená vopred na formulári vrátane znenia pripojených všeobecných obchodných podmienok bez možnosti zasiahnuť do ich znenia žalovanou ako spotrebiteľom. Súd na základe uvedeného na predmetnú zmluvu aplikoval aj príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa, teda najmä príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd tiež zdôrazňuje, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

23. Pokiaľ ide o náležitosti zmluvy, tak táto je v súlade s právnymi predpismi, pričom je nesporné, že žalovanej bol podľa zmluvy poskytnutý bezúčelový spotrebný úver a žalovaná nedodrжала podmienky zmluvy a tento úver prestala riadne splácať, čím sa stal úver ku dňu 18.11.2013 predčasne splatným. Žalobca tvrdil (a žalovaná to nepoprela), že splátkami žalovaná uhradila celkovo sumu 275,- Eur, z toho 61,48 Eur na poplatky, sumu 188,03 Eur na zmluvné úroky a sumu 25,49 Eur na istinu. Po započítaní sumy uhradenej na istinu od sumy poskytnutého úveru (1.500,- Eur - 25,49 Eur), suma istiny je 1.474,51 Eur. Vzhľadom na uvedené súd uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi zosplatnenú a neuhradenú časť istiny v sume 1.474,51 Eur a sumu riadnych úrokov 179,- Eur do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. do 18.11.2013.

24. Pokiaľ ide o zmluvný úrok vyčíslený po zosplatnení vo výške 1.118,73 Eur (od 19.11.2013 do 08.11.2016) a kontinuálny zmluvný úrok 25,50 % ročne zo sumy istiny 1.474,51 Eur od 09.11.2016 do zaplataenia, ktorý uplatnil žalobca, súd žalobu v tejto časti zamietol z nasledovných dôvodov.

25. Ako bolo už vyššie konštatované, právny vzťah medzi sporovými stranami súd posudzoval ako spotrebiteľský vzťah upravený zákonnými ustanoveniami zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka (zmluva - hmotnoprávne ustanovenia - zmluvný typ) s ostatnými nárokmi upravenými špeciálnym zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch a v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka nad rámec obligátnych ustanovení zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka. Ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré upravujú zmluvný typ - úver, ustanovujú pre prípad omeškania s vrátením úveru sankciu, právo veriteľa odstúpiť od úverovej zmluvy a to v prípade, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace (§ 506 Obchodného zákonníka).

26. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014 ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

27. Jednoznačne uplatnenie práva na predčasnú splatnosť úveru podľa § 506 Obch. zák. nemôže priniesť veriteľovi nepriaznivejší výsledok spočívajúci v strate nárokov, ktoré doposiaľ nadobudol zo zmluvného vzťahu, najmä ak podľa výslovného znenia právnej normy má právo požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Pri tejto povinnosti však s poukazom na úpravu vzťahu so spotrebiteľom je potrebné prehodnotiť aj doterajšiu judikatúru k povinnosti veriteľa vrátiť istinu s úrokom po splatnosti celého úveru.

28. Vzhľadom na skutočnosť, že ustanoveniami obchodného práva sa spravujú len základné právne inštitúty a pri výklade právnych noriem a záväzkov v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa, súd má za to, že § 506 Obchodného zákonníka ale aj § 502 a § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka je potrebné vykladať tak, že veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov počas trvania zmluvného vzťahu, teda buď počas trvania zmluvy alebo do mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenému nasvedčuje skutočnosť, že zmluvné úroky z úveru sú základnou náležitosťou tohto inštitútu teda trvajú počas existencie zmluvy, jej účinnosti ako aj z dôvodu, že sú splatné spolu so splátkami prípadne na konci lehoty na vrátenie prostriedkov (prípadne aj ku koncu roka). Ak teda dôjde k odstúpeniu od zmluvy, nastupujú účinky ex tunc, teda nároky na splatné úroky a iné zmluvné nároky nezanikajú, ale nemožno po ukončení zmluvného vzťahu požadovať ďalšie nároky zo zmluvy, ktorá zanikla, teda aj ďalšie splácanie úrokov. Ak by súd pripustil takúto možnosť, teda existenciu nároku na zaplataenie zmluvných úrokov po mimoriadnej splatnosti úveru (príp. po zániku zmluvy) takýto nárok by prislúchal popri úroku z omeškania z celého

nároku (zosplatneného úveru) čo by neúmerne obohacovalo veriteľa, avšak nebolo by zrejme, kedy sú úroky splatnými z hľadiska aj prípadného premlčania, teda či ku koncu kalendárneho roka, či pri plnení a pod.. Fakticky by nárok na úhradu úrokov nebolo možné premlčať (§ 116 ods. 3 Obč. zák.), pretože by nejestvovala ich splatnosť. Úroky sa podľa cit. ustanovenia premlčujú za tri roky po ich splatnosti a to aj keby ešte nebol premlčaný nárok na vrátenie istiny (napr. úroky splatné z určitej splátky). Ak by sa premlčanie úrokov po zosplatnení - (§ 506 Obch. zák.) v zmysle judikatúry vzťahovalo k premlčaniu nároku na vrátenie istiny, tak celá konštrukcia by nedávala zmysel, pretože úroky je potrebné považovať za príslušenstvo 121 ods. 3 Obč. zák., ktoré je možné oddeliť a previesť, teda musia byť schopné aj samostatného osudu ako peňažná pohľadávka, teda musia byť vyjadrené aj dobou splatnosti. Je nepredstaviteľné, aby v prípade premlčania nároku za vrátenie (zaplatenie) istiny zanikol aj nárok úroky ktoré vznikli do okamihu premlčania istiny, ktoré napr. mohli byť aj samostatne postúpené. Naopak právnou istotu do vzťahu vznáša presne určená splatnosť úrokov ukončením zmluvného vzťahu, pretože po ukončení zmluvného vzťahu nastupuje naopak sankcia pre omeškanie dlžníka s peňažným plnením v podobe úrokov z omeškania, teda právo veriteľa požadovať vrátenie všetkých splatných nárokov, istiny vrátane sumy dosiaľ splatných úrokov a poplatkov.

29. V tomto prípade súd považuje za potrebné poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014 podľa ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s

protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

30. Súd teda konštatuje, že ak by mal veriteľ práva nie len na úroky z omeškania, ale aj zmluvné úroky, nebolo by v jeho záujme čím skôr vymôcť nárok na vrátenie požičaných prostriedkov, pretože by inkasoval ďaleko viac ako keby tieto prostriedky poskytol inému dlžníkovi a to aj keby nedošlo k zmene výšky úrokových sadzieb. Preto považuje za logické, že veriteľ má nárok na vrátenie všetkých nárokov ku dňu mimoriadneho odstúpenia od zmluvy a následne na zaplatenie úrokov z omeškania z tejto sumy, ak nebola vrátená. V tomto smere je potrebné aj vykladať jednotlivé ustanovenia zákonnej úpravy zmluvy o úvere, z ktorého je zrejmé právo veriteľa na zaplatenie úrokov od poskytnutia prostriedkov do ich vrátenia, ale tento vzťah musí byť limitovaný existenciou a trvaním zmluvného vzťahu, teda zmluvné plnenia nemožno požadovať po tom, čo zmluva zanikla či už výpoveďou, odstúpením alebo uplynutím času.

31. Pre úplnosť súd uvádza, že súdu sú známe viaceré rozhodnutia odvolacích súdov ohľadom priznávajúcich úroky z úveru po zosplatnení, právne závery v nich obsiahnuté nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Súdu je zrejmé, že problematika v skúmanej veci je všeobecnými súdmi riešená odlišne, a teda v rozhodovacej praxi súdov neprevláda v tejto otázke jednotný právny názor. Poukazujúc na stanovisko č. 1/2019, prijatého občianskoprávnym kolégiom Krajského súdu v Bratislave podľa § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má súd za to, že v rámci naplnenia princípu právnej istoty a dôvery v spravodlivé súdne konanie, bolo potrebné rozhodnúť v súlade s jeho závermi.

32. Súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie poplatkov vo výške 4,56 Eur ako poplatok za výzvu na splatenie úveru zo dňa 18.11.2013 vo výške 3,04 Eur a poplatkov za splátku v hotovosti vo výške 1,52 Eur. Upozornenie dlžníka na nespĺnenie záväzku je činnosťou veriteľa, ktorou sleduje predovšetkým svoj cieľ na riadnom a včasnom splnení záväzku, aj keď nemožno prehliadnuť, že tak robí aj v záujme dlžníka (ktorému sa v prípade súdneho vymáhania jeho dlh zväčšuje). Nejde o zákonnú povinnosť veriteľa a ak sa napriek tomu rozhodne takto postupovať, poskytovať takúto službu, nemôže ísť o zárobkovú činnosť. Akceptovateľným by bolo uplatnenie nevyhnutných výdavkov vzniknutých v súvislosti s napomínaním dlžníka, napr. poštovné. Primeranosť poplatkov je taktiež vyžadovaná aj v zmysle zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách (napr. § 43 ods. 6, § 44 ods. 1). Žalobcom požadované poplatky sú síce uvedené v sadzobníku, žalovaná však nemohla žiadnym spôsobom ich dojednanie a výšku ovplyvniť. Preto súd zamietol sumu 4,56 Eur uplatnenú titulom poplatkov.

33. Podľa § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

35. Nakoľko žalovaná je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania. Žalobca si spolu s vyčíslenými úrokmi z úveru uplatnil aj vyčíslené úroky z omeškania (vyčíslené do zosplatnenia 18.11.2013) v sume 4,87 Eur a v sume 230,33 Eur vyčíslené do 08.11.2016 tak, ako to vyplýva zo špecifikácie dlžnej sumy a kontinuálny zmluvný úrok 5,25 % ročne zo sumy istiny 1.474,51 Eur od 09.11.2016 do zaplattenia. Súd mal preukázané z výzvy zo dňa 18.11.2013, že úver bol k tomuto dňu zosplatnený. Súd priznal žalobcovi vyčíslený úrok z omeškania vo výške 4,87 Eur (vyčíslený do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru z omeškaných splátok) a vyčíslený úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy istiny 1.474,51 Eur od 19.11.2013 do 08.11.2016 vo výške 230,33 Eur a kontinuálny úrok z omeškania 5,25 % ročne z priznanej sumy istiny 1.474,51 Eur od 09.11.2016 do zaplattenia. Výška úroku z omeškania bola ku dňu 18.11.2013 podľa § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. účinného do 31.01.2013 vo výške 8,25 % ročne, žalobca žiadal úrok 5,25 % ročne, súd žalobcovi úrok z omeškania v tejto výške priznal. Spolu s istinou súd zaviazal žalovaného na zaplattenie sumy 1.888,71 Eur (suma 1.474,51 Eur ako istina, suma 179,- Eur ako riadne úroky do zosplatnenia a suma 235,20 Eur ako vyčíslený úrok z omeškania).

36. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. Predmetom konania bolo zaplattenie sumy 3.011,88 Eur (istina, vyčíslené zmluvné úroky a vyčíslené úroky z omeškania, poplatky). Žalobca bol úspešný v časti o zaplattenie sumy 1.888,71 Eur (istina, čiastočne úroky z úveru a úroky z omeškania) t. j. 62,70 %, v časti o zaplattenie sumy 1.123,17 Eur bola úspešná žalovaná, t. j. 37,30 % (neúspech žalobcu je úspechom žalovanej), čiže žalobca bol úspešný v pomernej časti 25,40 % (62,70 % - 37,30 %). O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).